



---

# TRIVSELS-SKÆRM

## RAPPORT

Projektet "Trivsels-Skærm – Styring af Atmosfæredesign, Kommunikation, Aktiviteter og Oplevelser" er udarbejdet som led i Aalborg Kommunes projekt "Fremtidens Plejehjem – Trivsel og Teknologi" og Gentofte Kommunes "Fremtidens Plejebolig".

01-01-2013



---

## Indhold

Rapport.....	0
Trivsels-Skærme .....	2
Formål .....	2
Finansiel støtte.....	2
Samarbejdspartnere.....	2
Pilotforsøg med Trivsels-Skærme.....	3
Formål .....	3
Resultater .....	3
Kalenderen .....	3
Fjernbetjening til lys- og varmestyrning .....	3
Videopkald .....	4
Design.....	4
Andet.....	4
Fremtidig brug.....	4
Forslag til fremtidige funktioner: .....	5
Styregruppens anbefaling.....	6
Udfordringer.....	6
Leverandøranbefalinger .....	7

---

## TRIVSELS-SKÆRME

Projektet "Trivsels-Skærm – Styring af Atmosfæredesign, Kommunikation, Aktiviteter og Oplevelser" er udarbejdet som led i Aalborg Kommunes projekt "Fremtidens Plejehjem – Trivsel og Teknologi" og Gentofte Kommunes "Fremtidens Plejebolig".

Tanken bag projektet Fremtiden Plejehjem er, at fremtidens plejebolig ikke kommer til være en isoleret enhed, hvor ældre mennesker lever deres sidste tid inden for bygningens rammer, isoleret fra omverdenen. Plejeboligen er under forandring, og det vil bl.a. betyde, at den i stigende grad vil blive integreret i bygninger og områder, som rummer andre aktiviteter og mennesker. Denne udvikling rummer mange potentielle kvaliteter for de ældre og åbner nye muligheder for driftseffektivitet – men den vil også skabe en ny udfordring.

Gennem anvendelse af en Trivsels-Skærm, der er en tablet pc, kan ældre plejhjemsbeboere bl.a. søge informationer, underholde sig selv samt holde kontakt til familie og venner. Derudover vil skærmen gøre det muligt at skabe en endnu større grad af selvhjulpethed i dagligdagen, vedligeholdelse af færdigheder og optimering af ressourcer, både personligt for de ældre som for personalet.

### FORMÅL

Det overordnede formål med implementeringen af Trivsels-Skærme er at forbedre plejhjemsbeboeres trivselved bl.a. at styrke deres adgang til informationer og gøre det nemmere for dem at komme i kontakt med deres familie og venner samt ansatte på plejehjemmet, samt gøre dem mere selvhjulpne. Projektet giver mulighed for at optimere aktiviteter for ældre, både i eget hjem og i aktivitetscenter og mulighed for at styre og optimere dagligdags funktioner samt energiforbrug på plejehjemmet. Et andet formål er, at de ansattes arbejdsgange effektiviseres ved brug af systemet.

### FINANSIEL STØTTE

Projektet er støttet med et beløb på 948.100 kr. fra MBBLs/Socialministeriets forsøgspulje

### SAMARBEJDSPARTNERE

Trivsels-Skærmprojektet, inkl. pilotforsøget er udviklet i et samarbejde mellem Aalborg Kommune, Gentofte Kommune, E-mergency, (The Interactive Syndicate), Kuben Managements afdelinger i Aalborg og København samt Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Desuden har Innovations netværk for Vidensbaseret Oplevelsesøkonomi (InViO)/Teknologisk Institut ved Georg Julin og Jørgen Høgh deltaget i udviklingen af Pilotprojektet.

---

# PILOTFORSØG MED TRIVSELS-SKÆRME

## FORMÅL

For pilotprojektet var det et succeskriterium, at der udvikles en platform for den videre udvikling af projektet med Trivsels Skærme. Desuden er det et succeskriterium, at pilotprojektet aktivt vil bidrage til at teste projektets levedygtighed i forhold til at integrere systemet på Fremtidens Plejehjem, samt på sigt på alle Aalborg Kommunes plejehjem. Et yderligere succeskriterium er at komme nærmere, at Trivsels Skærme kan udbredes til almene boliger.

Som led i udviklingen af Trivsels-Skærmene er der lavet et pilotforsøg, hvor en prototype af skærmene er blevet testet. Pilotforsøget har kørt i Sønderøhave Plejeboliger i Gentofte Kommune og på Lindholm Plejehjem i Aalborg Kommune, hvor i alt fire ældre har fået udleveret en Trivsels-Skærm til testning. Derudover har i alt to ansatte også testet skærmen. Den testede prototype indeholder en applikation med følgende funktioner: 1) Videopkald, 2) Kalender, 3) Fjernbetjening til at styre lys og varme, 4) Madvalg, hvor den ældre kan vælge, hvad vedkommende ønsker at spise.

## RESULTATER

Erfaringerne og responsen, her mod slutningen af pilotforsøget, er meget positive og der kan, på baggrund af forsøgets resultater, konkluderes at være muligheder i en fremtidig brug og implementering af Trivsels-Skærme i plejeboliger til ældre.

Overordnet set viser forsøget, at de involverede beboere og ansatte har en positiv oplevelse med at bruge skærmene og er meget begejstrede for dem, og mener, at det nærmest kun kan gå for langsomt med at få skærmene bredt ud til alle plejehjemsbeboere. Beboerne i pilotforsøget har fra starten af forsøget brugt kalenderen, madplanen og lys- og varmestyringen dagligt. Dog er det gået lidt langsommere med at komme i gang med at bruge videopkaldsfunktionen. Ydermere har flere af beboerne vist sig at kunne meget mere på skærmene end forventet, dette på trods af, at de stort set ingen erfaring havde med IT forud for implementeringen.

## KALENDEREN

Særligt er beoerne meget glade for kalenderfunktionen, der betyder, at skærmen fungerer som en slags "ekstern harddisk". I den forbindelse fortæller en af beboerne, at der *"står derpå, hvad jeg skal i dag, og alt det der. Det er ligesom at få noget at vide, det glemmer vi fem minutter efter"*. Skærmen betyder noget så simpelt som, at de ældre slipper for at bladere i en papirskalender og at det ikke er nødvendigt med blyant og papir, der nemt bliver væk, eller spørge personalet.

Kalenderfunktionen er observeret som OK og det er godt at der kommer en påmindelse på skærmen med lyd – men borgerne er nu stadig mere trygge ved deres "gammeldaws" kalendere.

## FJERNBETJENING TIL LYS- OG VARMESTYRRING

Derudover er der en stor tilfredshed hvad angår Trivsels-Skærmens fjernbetjenings-funktion. Beboerne benytter sig meget af, at de kan regulere varmen i deres hjem – især er de i den forbindelse glade for, at de kan se på skærmen, hvor varmt det er i deres bolig og at de kan justere varmen ud fra det. Ligeledes er der begejstring for fjernbetjening til lys. Her fortæller en af de ansatte, at det giver en tryghed, hvis beboerne

tager den med ind til sengen, så de kan tænde lyset hele vejen ud til badeværelset, hvis de skal derud om natten. Det er nemlig ofte her, der sker uheld, hvor de ældre falder.

Vi har observeret at IHC (Home automation) funktionen i form af mulighed for styring af lys og varme nok er en af de mest velsete/anvendte funktioner på løsningen.

## **MADPLAN**

Generelt har der ligeledes været en tilfredshed med madvalgs-funktionen. På Søndersøhave har beboerne brugt funktionen til at vælge, hvad de ønsker at spise af forskellige menuer. Da der på Lindholm Plejehjem ikke er mulighed for selv at vælge sin mad, har beboerne her brugt funktionen til at tjekke, hvad de skal have at spise den pågældende dag.

Funktionen har været meget vellykket. Madvalget letter en stor proces hos personalet og modulet er allerede udvidet til at snakke direkte sammen med PCD køkkensystem således information om madvalg går direkte i køkkenet.

## **VIDEOOPKALD**

Der har været en lidt langsom opstart på brugen af videoopkald, men beboerne har dog alligevel, på trods af deres sparsomme erfaringer, en positiv oplevelse af funktionen. Især er de begejstrede over, at de kan se dem, der snakker med. En af beboerne har eksempelvis brugt videoopkalds-funktionen til at snakke med sin søn, der bor i USA og har dermed haft mulighed for at se, hvordan han bor – noget hun ellers ikke ville have haft mulighed for.

Skype/videokald tog et lille stykke tid før nogen "turde" at anvende det – de ældre skulle lige vænne sig til tanken om at nu kunne man ringe op og se hinanden. Der kunne være lidt udfordringer med at kunne se hinanden pga. restriktioner i Skype. Såfremt denne funktion skal have fuld udnyttelse skal videokaldet gøres endnu mere simpelt, således man har videokald med det samme.

## **DESIGN**

De ældre er godt tilfredse med designet af Trivsels-Skærmen. En af de ansatte udtrykker vigtigheden af, at skærmen er lille og ikke skal være til at sætte op på væggen. Det er vigtigt, at den hverken vejer eller fylder meget, da den skal være til at sidde med på skødet.

## **ANDET**

Foruden respons på pilotforsøgs-applikationens funktioner, har Trivsels-Skærmene også betydet, at der har været grobund for noget mere at snakke om, det såvel mellem de ansatte og beboerne som beboerne i mellem. Derudover har det vist sig, at skærmene har den positive effekt, at de sætter i gang i noget hjerneaktivitet, eksempelvis når de ældre skal finde frem til et program, der midlertidigt er blevet "væk".

Flere af de ældre har hurtigt lært at gå ud af pilotforsøgets applikation med de fire funktioner, og har brugt andre funktioner. Eksempelvis har en af beboerne fundet spil på sin skærm og har prøvet at tænde og slukke sit fjernsyn med skærmen. Derfor er resultatet altså endnu bedre end forventet og det ser således ud til, at Trivsels-Skærme i fremtiden i højere grad, uden bekymring, kan udbredes til ældre plejehjemsbeboere.

## **FREMTIDIG BRUG**

Generelt udtrykker de ældre, at de i så stort omfang som muligt gerne vil klare sig selv og være fri for plejepersonalets hjælp. Derfor er det altså vigtigt, at Trivsels-Skærme i fremtiden bliver udviklet til at være mere

borgerrelateret med funktioner, der gør ældre mere selvhjulpne i dagligdagen. Der er dog delte meninger hos beboerne om, hvad skærmene mere præcist skal kunne bruges til. Derfor lader det til, at skærmene og deres programmer skal tilpasses den enkelte og den enkeltes behov.

I forbindelse med funktioner, der gør beboerne mere selvhjulpne, er det vigtigt, at skærmene ikke bliver så gode og hjælpsomme, at de ældre bliver inaktive. Bekymringen er både hos ansatte og beboere, eksempelvis siger en beboer: *"Man skal jo også passe på, ikke at blive for doven"*. På trods af en Trivsels-Skærm som hjælpeværktøj, skal de stadig have grund til at rejse sig og bevæge sig rundt.

## **FORSLAG TIL FREMTIDIGE FUNKTIONER:**

- Personalet kan snakke med beboerne via skærmen
- Nødopkald
- Fjernbetjening til at åbne og lukke vinduer samt til at styre gardinerne i boligerne
- Tovejskommunikation (beboerne kan skrive til ansatte, at de har modtaget en besked)
- Online vare- og madbestilling
- Udvidet kalender (eks. så beboerne kan få påmindelser om familiefødselsdage)
- Journalførelse (Journal føres på den enkelte beboers skærm som et samarbejde mellem beboerne og plejepersonalet)
- Internetadgang og Facebook
- Spil, der kan fungere som hjernegymnastik (spil med alfabetet, eks. Kryds&Tværs)

---

## STYREGRUPPENS ANBEFALING

Umiddelbart har Styregruppen på baggrund af Pilotprojektet formuleret følgende overordnede konklusioner.

Styregruppen anbefaler at:

- De respektive kommuner bør arbejde videre med projektet, da demoprojektets resultater, næsten entydigt, har været meget positive.
- Der skal findes midler til at udarbejde en økonomisk businesscase/analyse af projektet.
- De eksisterende skærme forbliver ved de nuværende beboere og at man i de respektive kommuner forsøger at sikre at beboerne som tak for deltagelsen i projektet, holdes fri for økonomiske udgifter også fremover.

## UDFORDRINGER

Pilotprojektet har afsløret en del problematikker, som man bør forholde sig til så tidligt som muligt. Mange af problematikkerne er ikke afklaret på nuværende tidspunkt, det inkluderer:

- **IT-platforms** udfordringer i forbindelse med at få etablerede omsorgssystemer, der benyttes til administration af ydelser i ældre-, syge- og hjemmeplejen i landets kommuner.
- **Juridiske** udfordringer i forbindelse med persondatalovgivning
- **Økonomiske** udfordringer i relation til hvordan man kan finansiere indkøb af Trivsels-Skærm
  - Er der hindringer i forbindelse med Almen Boligloven
  - Er der hindringer i forbindelse med Kommunalfuldmagten
  - Skal de ældre visiteres til Trivsel-Skærmene (Servicelovgivningen)
  - Kan Trivsels-Skærme finansieres over byggesag
  - Kan Trivsels-Skærme finansieres huslejen
  - Kan Trivsels-Skærme finansieres over driften
  - Kan Trivsels-Skærme finansieres via Leasingordninger
  - Mv.

---

## LEVERANDØRANBEFALINGER

- Valg af teknologi - *"ikke teknologi for teknologiens skyld"*, men fordi det har en funktion for borgeren eller for personalet – der skal tænkes i detaljer
- Tablets skal være med en simpel brugerflade og simpel anvendelse - de tablets (Sony S) som blev anvendt, var strømstikket meget komplekst at sætte i – det har (muligvis) gjort, at skærmene gik i sort mange gange og platformen "ikke virkede" for borgeren (fordi der ikke var strøm på).
- Tabletten skal have en stor og tydelig skærm (minimum 10,1")
- At der kan justeres på trykfølsomheden på skærmen.
- Tabletten bør også veje så lidt som muligt.
- En stand (med opladerfunktion) til tabletten vil være en rigtig god ting at investere i – f.eks. en til stuen og en til natbordet. Standen skal være stabil nok til at borgeren kan trykke på den uden den vælter.
- Skærmen var ikke låst på Trivsels-Skærm app'en - Dette har vist sig at være til gavn for brugeren da nogle af testpersonerne har installeret spil og fjernbetjening på tabletten og sagtens kan anvende dette.
- Systemet skal være platformsuafhængig – dvs. både fungerer på en tablet med Android platform, Windows platform evt. IOS samt på PC og er skalerbar – evt. Modulært opbygget således der er muligheder frem for begrænsninger.
- Det er ekstremt vigtigt at holde designet simpelt og ligeså funktionerne – I mange tilfælde tog personalet over allerede efter første præsentation (borgeren er mere tryk ved personalet).
- Administrationssystemet skal være simpelt og let anvendeligt. I dette projekt burde vi have tænkt / afsat økonomi til at lave en "personale-app" til f.eks. madvalg, der ville gøre personalet i stand til at vælge mad for / sammen med de borgere der ikke var udvalgt til at deltage
- Der bør i kravspecifikationen specificeres hvilken browser der anvendes i kommunen som standard med information om det er muligt eller en større "operation" at ændre dette – f.eks. installere Firefox eller Google Chrome.
- Man bør sikre sig at såfremt løsningen hostes hos leverandøren, at man ikke kan komme i klemme i interne stridigheder hos leverandøren – dette kan typisk ske i konsortier eller virksomheder der er baseret på leverance fra andre virksomheder.
- Der bør laves en klar strategi på, at hvis en virksomhed går konkurs eller misligholder kontrakten, kan kommunen overtage f.eks. hosting selv således projektet aldrig kompromitteres.
- De pårørende skal tænkes ind i projektet – der bør laves intromøde med de pårørende til borgerne, for at demonstrere f.eks. skype-mulighederne, og mulighederne for at anvende kalenderen.
- Lyden / højtalerne er en vigtig faktor såfremt der skal anvendes f.eks. Skype/videokald – når det blot er 1:1 i egen bolig kan det gå, men nogle kan have svært ved at høre lyden.